

Nr 198.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående tilläggspension åt vissa i statens tjänst anställda personer; given Stockholms slott den 6 mars 1936.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen under punkterna 1:o—4:o hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 6 mars 1936.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern HANSSON, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anmäler uppkomna frågor om tilläggspension åt i det följande angivna, i statens tjänst anställda personer och anför därvid:

1:o.

F. d. läroverksadjunkten Hans Peter Kullenberg. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Kullenberg är född den 10 januari 1870 och således den 10 januari 1935 uppnått för honom gällande pensionsålder av 65 år;

Bihang till riksdagens protokoll 1936. 1 saml. Nr 198—200.

att han tjänstgjort såsom lärare vid allmänna läroverk under en tid av över 25 år, nämligen såsom extra lärare vid Hälsingborgs högre allmänna läroverk under läsåret 1909/1910 samt såsom ordinarie adjunkt vid västra realskolan i Göteborg från och med höstterminen 1910 intill utgången av juni månad 1935;

att statskontoret genom beslut den 14 mars 1935 förklarar Kullenberg berättigad att från och med månaden näst efter den, varunder avgång från tjänsten komme att äga rum, åtnjuta avkortad pension, att utgå enligt bestämmelserna i 1907 års civila pensionslag, till årligt belopp av 3,040 kronor, motsvarande $\frac{25}{33}$ av det för honom gällande pensionsunderlaget, 4,000 kronor;

att Kullenberg före inträdet i statstjänst tjänstgjort såsom lärare och föreståndare vid Brunnby högre folkskola under en tid av 12 år 11 månader 15 dagar, nämligen från och med den 14 april 1896 till början av höstterminen år 1909 med undantag av tiden 14 januari—31 maj 1907, varunder han åtnjutit tjänstledighet för genomgående av provårskurs;

samt att för Kullenberg under den tid, varunder han varit anställd vid Brunnby högre folkskola, erlagts avgifter till folkskollärarnas pensionsinrättning men att Kullenberg icke är berättigad till pension på grund av dessa avgifter.

Kullenberg har hos Kungl. Maj:t anhållit att på grund av nyssnämnda tjänstgöring vid Brunnby högre folkskola komma i åtnjutande av tilläggs-pension till sådant belopp, att sammanlagda pensionen komme att uppgå till hel pension för adjunktstjänst, 4,000 kronor.

Skolöverstyrelsen har föreslagit, att Kullenberg måtte för erhållande av tilläggs-pension få tillgodoräkna sig $\frac{2}{3}$ av den till 12 år 11 månader 15 dagar uppgående tid, varunder han tjänstgjort vid Brunnby högre folkskola, eller 8 år 7 månader 20 dagar. Under sådan förutsättning skulle Kullenbergs sammanlagda för statspension beräkneliga tjänstetid uppgå till mer än 33 år, till följd varav han borde komma i åtnjutande av pension till sammanlagt belopp, motsvarande hel adjunktspension. I enlighet härmed borde tilläggs-pensionen, enär den Kullenberg författningsenligt tillkommande pensionen uppginge till 3,040 kronor, utgöra 960 kronor. Å sammanlagda pensionsförmånen syntes böra utgå pensionsförhöjning enligt kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280).

Statskontoret har anslutit sig till skolöverstyrelsens hemställan.

I likhet med skolöverstyrelsen och statskontoret finner jag mig böra tillstyrka, att tilläggs-pension beredes Kullenberg till sådant belopp, att totala pensionsförmånen kommer att motsvara full pension för den av honom innehavda adjunksbefattningen.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att f. d. adjunkten vid västra realskolan i Göteborg Hans Peter Kullenberg må, räknat från och med den 1 juli 1935, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom författningsenligt tillkommande pension — tilläggs pension från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. till belopp av 960 kronor för år, med rätt att å sammanlagda pensionsförmånen åtnjuta förhöjning enligt kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280).

2:o.

F. d. läroverksadjunkten Carl Teodor Palmgren. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Palmgren är född den 9 oktober 1869 och således den 9 oktober 1934 uppnått för honom gällande pensionsålder av 65 år;

att han under en tid av över 31 år tjänstgjort såsom ordinarie adjunkt vid högre allmänna läroverket i Västervik, från vilken anställning han avgått med utgången av juni månad 1935;

att statskontoret genom beslut den 13 juni 1935 förklarar Palmgren berättigad att från och med månaden näst efter den, varunder avgång från adjunktstjänsten komme att äga rum, åtnjuta avkortad pension, att utgå enligt bestämmelserna i 1907 års civila pensionslag, till årligt belopp av 3,760 kronor, motsvarande $\frac{31}{33}$ av det för honom gällande pensionsunderlaget, 4,000 kronor;

att Palmgren före inträdet i statstjänst innehaft anställning såsom föreståndare och förste lärare vid Eslövs enskilda elementarskola för gossar från och med höstterminen 1895 till och med den 3 juni 1904 och därunder icke åtnjutit någon tjänstledighet;

samt att sistnämnda skola åtnjutit statsunderstöd från och med ingången av år 1899.

Palmgren har hos Kungl. Maj:t anhållit att på grund av nyssnämnda tjänstgöring vid Eslövs enskilda elementarskola för gossar erhålla tilläggs pension till sådant belopp, att sammanlagda pensionen komme att uppgå till det för hans adjunktstjänst gällande pensionsunderlaget, 4,000 kronor.

Skolöverstyrelsen har föreslagit, att Palmgren måtte för erhållande av tilläggs pension få tillgodoräkna sig 3 år 7 månader 12 dagar, motsvarande $\frac{2}{3}$ av den tid, 5 år 5 månader 3 dagar, varunder Palmgren tjänstgjort vid Eslövs enskilda elementarskola för gossar efter det skolan erhållit statsunderstöd. Under sådan förutsättning skulle Palmgrens sammanlagda för statspension beräkneliga tjänstetid uppgå till mer än 33 år, till följd varav han borde komma i åtnjutande av hel pension såsom läroverksadjunkt, d. v. s. 4,000 kronor. Enär den Palmgren författningsenligt tillkommande pensionen uppginge till ett belopp av 3,760 kronor, borde tilläggs pensionen utgöra 240 kronor. Å

sammanlagda pensionsförmånen syntes böra utgå pensionsförhöjning enligt kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280).

Statskontoret har anslutit sig till skolöverstyrelsens hemställan.

Under åberopande av vad i ärendet förekommit hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att f. d. adjunkten vid högre allmänna läroverket i Väster-
vik Carl Teodor Palmgren må, räknat från och med den 1
juli 1935, under sin återstående livstid uppbära — utöver ho-
nom författningsenligt tillkommande pension — tilläggspen-
sion från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m.
till belopp av 240 kronor för år, med rätt att å sammanlagda
pensionsförmånen åtnjuta förhöjning enligt kungörelsen den
18 juni 1925 (nr 280).

3:o.

F. d. tecknings- och handarbetslärarinnan Anna Charlotta Cederblad. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Cederblad är född den 17 oktober 1873 och alltså den 17 oktober 1933 uppnått för henne gällande pensionsålder;

att hon innehaft anställning såsom tecknings- och handarbetslärarinna vid samrealskolan (tidigare samskolan) i Norrtälje under en tid av något över 21 år, nämligen från och med den 23 augusti 1913 till och med den 31 augusti 1934, med vilken dag Cederblad av skolöverstyrelsen erhållit avsked;

att statskontoret genom beslut den 23 augusti 1934 förklarar Cederblad berättigad att från och med månaden näst efter den, vari avgång från tjänsten komme att äga rum, åtnjuta dels för befattningen såsom teckningslärarinna avkortad pension till belopp av 1,210 kronor årligen, dels ock för befattningen såsom handarbetslärarinna avkortad pension till belopp av 790 kronor årligen, att utgå enligt bestämmelserna i 1907 års civila pensionslag;

att nämnda pensionsbelopp motsvara $\frac{21}{30}$ av för Cederblad jämlikt kungörelserna den 19 juni 1919 (nr 508) och den 19 september 1929 (nr 289) beräknade underlag, vilka utgöra 1,720 kronor 27 öre för tjänsten såsom teckningslärarinna och 1,122 kronor 93 öre för tjänsten såsom handarbetslärarinna;

att Cederblad före inträdet i statstjänst under en tid av närmare 7 år 11 månader bestritt tjänstgöring vid statsunderstödd enskild läroanstalt, nämligen under tiden 1 oktober 1905—22 augusti 1913 såsom teckningslärarinna vid tekniska yrkesskolan i Karlskrona med en undervisningsskyldighet av 20 $\frac{1}{2}$ veckotimmar, och därunder icke åtnjutit någon tjänstledighet;

samt att hon vid sistnämnda skola tillika haft att utöva överinseendet över

mönsterkompositioner m. m. vid därstädes anordnad kurs i konstvävning och handarbete, vilket arbete tagit i anspråk en tid av 6 timmar i veckan.

Cederblad har i en till Kungl. Maj:t ställd, den 25 mars 1934 dagtecknad skrift anhållit om tilläggspension på grund av förenämnda anställning vid tekniska yrkesskolan i Karlskrona.

Skolöverstyrelsen har framhållit, att Cederblads tjänstgöring vid tekniska yrkesskolan, vilken skola från och med höstterminen 1921 ombildats till Karlskrona stads lärlings- och yrkesskolor, måste anses hava varit av direkt allmännyttig beskaffenhet och till stort gagn för Cederblads senare arbete i statens tjänst. På grund härav har överstyrelsen hemställt, att åt Cederblad måtte å pensionen såsom teckningslärarinna beviljas tillägg, grundat på tillgodoräknande av $\frac{2}{3}$ av den tid, under vilken Cederblad tjänstgjort vid förenämnda icke-statliga läroanstalt, eller 5 hela år. Under förutsättning av sådant tillgodoräknande komme Cederblads sammanlagda för statspension å teckningslärarinnebefattningen beräkneliga tjänstetid att uppgå till 26 hela år och hennes årliga pension å samma befattning att utgöra $\frac{28}{30}$ av 1,720 kronor 27 öre eller, vederbörligen avrundat, 1,500 kronor. Enär den Cederblad författningsenligt tillkommande pensionen såsom teckningslärarinna uppginge till 1,210 kronor, funne skolöverstyrelsen tilläggspensionen alltså böra bestämmas till 290 kronor.

Statskontoret har i avgivet utlåtande förklarat sig icke hava något att erinra emot, att tilläggspension å befattningen såsom teckningslärarinna utverkades åt Cederblad med 290 kronor för år.

Under åberopande av vad i ärendet förekommit hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att f. d. tecknings- och handarbetslärarinnan vid samrealskolan i Norrtälje Anna Charlotta Cederblad må, räknat från och med den 1 september 1934, under sin återstående livstid uppbära — utöver henne i egenskap av f. d. teckningslärarinna författningsenligt tillkommande pension å 1,210 kronor för år — tilläggspension i nyssnämnda egenskap till belopp av 290 kronor för år, att utgå från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m., med rätt för Cederblad att å sammanlagda pensionsbeloppet, 1,500 kronor, åtnjuta förhöjning enligt kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280).

4:o.

F. d. folkskolinspektören Oskar Linus Lidén. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Lidén är född den 8 december 1870 och således den 8 december 1935 uppnått för honom gällande pensionsålder;

att han i statens tjänst *dels* uppehållit folkskolinspektörsbefattningen i dåvarande Upplands södra inspektionsområde från och med den 1 september till och med den 31 december 1919, *dels* innehaft förordnande att från och med den 1 januari 1920 till och med den 31 december 1921 vara folkskolinspektör i Sydsmålands västra inspektionsområde, *dels ock* den 30 september 1921 konstituerats och förordnats att från och med den 1 januari 1922 vara folkskolinspektör i samma inspektionsområde;

att han vid avgång från folkskolinspektörsbefattningen den 8 december 1935 således innehaft statstjänst i 16 år 3 månader 8 dagar;

att han före inträdet i statstjänst under sammanlagt över 24 år tjänstgjort såsom lärare vid folkskola, nämligen såsom e. o. folkskollärare i Eskilstuna från och med höstterminen 1894 till och med höstterminen 1895, såsom ordinarie folkskollärare i Norbergs skoldistrikt från och med den 1 januari 1896 till och med den 30 juni 1909 och såsom ordinarie lärare vid Jonstorp-Farhults högre folkskola från och med den 1 juli 1909 till och med den 31 augusti 1919;

samt att statskontoret genom beslut den 21 november 1935 förklarat Lidén berättigad till avkortad pension, att utgå enligt bestämmelserna i 1907 års civila pensionslag, till årligt belopp av 2,760 kronor, motsvarande $\frac{16}{25}$ av det för Lidén gällande pensionsunderlaget, 4,300 kronor.

Lidén har gjort framställning i syfte att komma i åtnjutande av hel pension såsom folkskolinspektör.

Skolöverstyrelsen — som meddelat, att Lidén icke hos överstyrelsen anmält, att bestämmelserna i lagen den 30 juni 1934 (nr 444) om ändring i vissa delar av lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehavares rätt till pension finge äga tillämpning å honom — har föreslagit, att Lidén måtte för erhållande av tilläggspension få tillgodoräkna sig $\frac{2}{3}$ av den tid av omkring 24 år, varunder han före inträdet i statstjänst haft sin verksamhet förlagd till folkundervisningens område. Under sådan förutsättning skulle Lidéns sammanlagda för statspension beräkneliga tjänstetid uppgå till mer än 25 tjänstår och hans pensionsförmåner uppbringas till samma belopp som hel pension för folkskolinspektör, d. v. s. 4,300 kronor. Enär den Lidén författningsenligt tillkommande pensionen uppginge till 2,760 kronor, borde tilläggspensionen utgöra 1,540 kronor. Å sammanlagda pensionsförmånen syntes böra utgå pensionsförhöjning enligt kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280).

Statskontoret, som biträtt skolöverstyrelsens förslag, har därvid framhållit, att då av skäl, som av överstyrelsen i ärendet anförts, bestämmelserna i lagen den 30 juni 1934 (nr 444) om ändring i vissa delar av civila pensionslagen den 11 oktober 1907 icke vore tillämpliga å Lidén, ifrågasatt tilläggspension icke kunde tillerkännas honom i annan ordning än genom beslut av riksdagen.

Under åberopande av vad i ärendet förekommit hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att f. d. folkskolinspektören i Sydsmålands västra inspektionsområde Oskar Linus Lidén må, räknat från och med den 1 januari 1936, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom författningsenligt tillkommande pension — tillläggspension från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. till belopp av 1,540 kronor för år, med rätt att å sammanlagda pensionsförmånen åtnjuta förhöjning enligt kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280).

Vad departementschefen ovan under punkterna 1:o —4:o hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, bifaller Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Birger Brandt.
